

Aleksander Gabszewicz

Official Number	P-0163
Rank	polski: generał brygady pil./131 Skrzydło Myśliwskie/ brytyjski: W/Cdr
Date of birth	1911-12-06
Date of death	1983-10-10
Cemetery	Newark-Upon-Trent Cemetery Wsp. 53.068516, -0.798425
Grave	Sekcja SLP PGS 313
Photo of grave	
Country	Wielka Brytania
Period	Okres powojenny

Source

"Polskie Siły Powietrzne..." T.J. i Anna Krzystek

"Dowódcy dywizjonów PSP na Zachodzie" T. Krzystek, J. Zieliński

Zdjęcie: Piotr Sikora

Urodził się 12 grudnia 1911 roku w miejscowości Szawle nieopodal Kowna. Do lotnictwa trafił w 1934 roku. Przeszedł przeszkolenie lotnicze w CWL-1 w Dęblinie. W wojnie obronnej 1939 był oficerem taktycznym IV/1 Dywizjonu Myśliwskiego. Pierwszego września zestrzelił He111 nad Warszawą.

We Francji został dowódcą 5 klucza Groupe de Chasse III/10 osłaniającego Besancon. Polacy latali na samolotach Bloch 151. Piątego czerwca 1940 zestrzelił He111. Klucz walczył do 18 czerwca, a po zawieszeniu broni ewakuował się z portu Bourdeaux. 11 czerwca 1940 roku został odznaczony Krzyżem Walecznych.

W czasie Bitwy o Anglię latał w 607 Dywizjonie Myśliwskim, do którego przydzielono go 11 listopada 1940 roku. Następnie, 13 listopada, przeniesiony został do 303 dywizjonu stacjonującego w Leconfield. 23 grudnia ponownie otrzymał Krzyż Walecznych. W lutym 1941 roku przeniesiony został na lotnisko Pembrey do 316 dywizjonu na stanowisko dowódcy eskadry. Pierwszego kwietnia wspólnie z innym pilotem zestrzelił Heinkla He111. 24 lipca zgłasza zniszczenie 1/2 Messerschmitta Me109 i prawdopodobne drugiego. 15 lipca 1941 roku został odznaczony po raz trzeci Krzyżem Walecznych. Od 14 października 1941 roku zostaje dowódcą 316 Dywizjonu Myśliwskiego. W kwietniu zgłasza zestrzelenia trzech Focke Wulfów FW190: 10, 25 i 27. W maju zgłosił dwa prawdopodobne zestrzelenia. Piątego maja Focke Wulfa FW190, a szóstego Messerschmitt'a Me109. Czwartego czerwca został przeniesiony do dowództwa 11 Grupy Myśliwskiej. 20 sierpnia otrzymał brytyjski DFC. Osiem dni później uhonorowany został Srebrnym Krzyżem Virtutti Militari. 25 września otrzymał rozkaz przeniesienia do 58 OTU w Grangemouth na stanowisko instruktora. 27 stycznia objął dowództwo 2 Polskiego Skrzydła Myśliwskiego. Czwartego kwietnia zgłosił zestrzelenie Focke Wulf'a FW190, a następnego zaliczył czwartego lipca. Szóstego lipca odniósł zwycięstwo nad Messerschmitt'em Me109. Władze francuskie odznały go siódmego lipca 1943 roku krzyżem Cross de Guere. W okresie od 20 września 1943 do 12 grudnia 1943 pełnił funkcję dowódcy 1 Polskiego Skrzydła Myśliwskiego. Następnie otrzymał przydział do 56 Grupy Myśliwskiej USAAF. 29 lutego został awansowany na Acting Group Captain'a i przeniesiony do dowództwa 18 Sektora. 13 marca 1944 roku otrzymał Krzyż Złoty Virtutti Militari, a 15 maja brytyjski DSO. 12 lipca objął funkcję dowódcy 131 Skrzydła Myśliwskiego. 19 czerwca przeniesiony został do dowództwa 84 Grupy. A od 2 lutego piastował funkcję dowódcy stacji Coltishall. W styczniu 1947 roku został zdemobilizowany. 31 października 1947 roku po raz kolejny otrzymał Krzyż Walecznych. W tym samym roku odznaczono go Order of Orange-Nassau.

Ogółem zestrzelił 9 i 1/2 samolotów na pewno, 2 prawdopodobnie, 3 uszkodził. Przeszedł wszystkie szczeble dowódcze w PSP i RAF, zaczynał wojnę jako porucznik, zakończył jako generał brygady. Po wojnie prezesował Stowarzyszeniu Lotników Polskich w Londynie. Zmarł w Anglii 10 października 1983.